EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 14.12.2020
COM(2020) 810 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om evaluering af hovedkonklusionerne af de pilotundersøgelser, der er foretaget i henhold til forordning (EU) 2016/792 om harmoniserede forbrugerprisindeks og det harmoniserede boligprisindeks

1. BAGGRUND

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/792 om harmoniserede forbrugerprisindeks og det harmoniserede boligprisindeks blev vedtaget i maj 2016[1]. Ved denne forordning er det fastlagt en fælles ramme for udvikling, udarbejdelse og formidling af henholdsvis det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP), det harmoniserede forbrugerprisindeks til faste skattesatser (HICP-CT), ejerboligprisindekset (OOHPI) og boligprisindekset (HPI). Disse fire indekser benævnes under ét "de harmoniserede indekser".

I henhold til artikel 8 i forordning (EU) 2016/792 kan Kommissionen iværksætte pilotundersøgelser, som medlemsstaterne på frivillig basis kan foretage ved behov for forbedrede grundlæggende oplysninger til udarbejdelse af de harmoniserede indekser eller ved behov for forbedret sammenlignelighed imellem de harmoniserede indekser.

Unionens almindelige budget bidrager til finansieringen af sådanne pilotundersøgelser, hvor det er relevant.

Ved pilotundersøgelserne vurderes det, om det er gennemførligt at tilvejebringe forbedrede grundlæggende oplysninger eller vedtage nye metodologiske tilgange.

Resultaterne af pilotundersøgelserne evalueres af Kommissionen (Eurostat) i nært samarbejde med medlemsstaterne og de vigtigste brugere af de harmoniserede indeks under hensyntagen til fordelene ved at have forbedrede grundlæggende oplysninger eller nye metodologiske tilgange i forhold til de yderligere omkostninger ved udarbejdelse af harmoniserede standarder.

Senest den 31. december 2020 og derefter hvert femte år forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport med en evaluering, hvis det er relevant, af hovedkonklusionerne af pilotundersøgelserne. Med nærværende rapport opfyldes nævnte forpligtelse.

2. PILOTUNDERSØGELSER FORETAGET I HENHOLD TIL FORORDNING (EU) 2016/792

Siden vedtagelsen af forordning (EU) 2016/792 er der gennemført to runder af pilotundersøgelser med finansiering fra Unionens almindelige budget for 2016 og 2017. Der blev de efterfølgende år iværksat yderligere runder, men de undersøgelser, der finansieres under disse runder, er endnu ikke afsluttet og kan ikke evalueres.

2.1. Pilotundersøgelser med finansiering fra budgettet for 2016

I 2016 blev der iværksat en indkaldelse af forslag[2], som havde følgende målsætninger:

Målsætning A: Automatisk at indsætte links til GTIN[3]-koder eller individuelle butikskoder til ECOICOP[4]

Målsætning B: At indsamle stregkodedata fra supermarkeder og andre detailhandlere

---

1 EUT L 135 af 24.5.2016, s. 11.

2 Gælder kun for de nationale statistikmyndigheder i medlemsstaterne og landene i Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA).

3 Global Trade Item Number.

4 Den europæiske klassifikation af individuelt forbrug efter formål.

Målsætning C: At udvikle nye metoder til at behandle stregkodedata eller anden data fra salgstransaktioner

Målsætning D: At benytte web-harvesting til at indsamle data til HICP

Målsætning E: At forbedre udarbejdelsen af udgiftsvægte til HICP, herunder vægtningen af onlinekøb

De tre førstnævnte målsætninger havde til formål at undersøge forskellige tekniske aspekter ved anvendelsen af forbedrede grundlæggende oplysninger, som stammede fra stregkodedata fra supermarkeder eller andre detailhandlere. En anden ny kilde til forbedrede grundlæggende oplysninger er data, der indsamles automatisk fra internettet ("web-harvesting"), som er omfattet af den fjerde målsætning. Disse målsætninger understøtter også metodologiske undersøgelser, der forbedrer sammenligneligheden af de harmoniserede indekser med hensyn til behandlingen af disse nye datakilder. Den femte målsætning sigter mod at forbedre sammenligneligheden landene imellem og adgangen til forbedrede grundlæggende oplysninger om udarbejdelse af udgiftsvægte, navnlig i betragtning af den stigende andel af onlineindkøb i adskillige medlemsstater.

Der blev ydet tilskud til 15 pilotundersøgelser i 10 medlemsstater og ét EFTA-land. Af de 15 undersøgelser vedrørte otte stregkodedata (målsætning A, B og C), seks vedrørte web-harvesting (målsætning D), og én vedrørte udgiftsvægte (målsætning E). Det samlede budget for disse projekter var på 1 180 835,04 EUR.

Indkaldelsen af forslag i 2016 omfattede også målsætninger vedrørende statistikker over fast ejendom. Disse undersøgelser omfattede imidlertid emner, der lå uden for anvendelsesområdet for forordning (EU) 2016/792 (kvartalsvise boligsalgsindikatorer, regionale boligprisindekser og indikatorer for erhvervsejendomme). De projekter, der finansieres under disse målsætninger, betragtes derfor ikke som pilotundersøgelser, som omhandlet i artikel 8 i forordning (EU) 2016/792.

2.2. Pilotundersøgelser med finansiering fra budgettet for 2017

I 2017 blev der iværksat en ny indkaldelse af forslag[5], som havde følgende målsætninger:

Målsætning 1: At medtage data fra salgstransaktioner ved udarbejdelse af HICP

Målsætning 2: At tilpasse metoder for stikprøveudtagning og udarbejdelse af HICP til udfordringerne i den digitale økonomi

Målsætning 3: At forbedre metoderne for kvalitetsjustering til HICP

Den første målsætning lagde op til yderligere pilotundersøgelser af brugen af stregkodedata fra supermarkeder eller andre detailhandlere for at forbedre de grundlæggende oplysninger og sammenligneligheden af de metoder, der ligger til grund for HICP[6]. Målsætning 2 og 3 havde til formål at forbedre sammenligneligheden af forskellige aspekter af HCPI-metodologien, navnlig stikprøveudtagning og kvalitetsjustering. Den stigende digitalisering af samfundet

[5] Gælder ligeledes kun for de nationale statistikmyndigheder i medlemsstaterne og EFTA-landene.

[6] Eftersom HICP til faste skattesatser (HICP-CT) beregnes ud fra HICP, påvirker en forbedring af HICP tillige HICP-CT. I resten af denne rapport indbefatter "HICP" derfor HICP-CT.

og økonomien medfører udfordringer med hensyn til opgørelse af priser, som eventuelt kunne undersøges i forbindelse med disse målsætninger.

Der blev ydet tilskud til 15 pilotundersøgelser i ni medlemsstater og ét EFTA-land. Af de 15 undersøgelser vedrørte fem stregkodedata (målsætning 1), fem vedrørte den digitale økonomi (målsætning 2), og fem vedrørte kvalitetsjustering (målsætning 3). Det samlede budget for disse projekter var på 1 081 642,46 EUR.

I lighed med indkaldelsen af forslag i 2016 omfattede indkaldelsen af forslag i 2017 også målsætninger vedrørende statistikker over fast ejendom, der dækker emner, der ikke er omfattet af forordning (EU) 2016/792 (kvartalsvise indikatorer for hussalg, regionale boligprisindekser og indikatorer for erhvervsejendomme). De projekter, der finansieres under disse målsætninger, betragtes derfor heller ikke som pilotundersøgelser som omhandlet i artikel 8 i forordning (EU) 2016/792.

3. EVALUERING AF PILOTUNDERSØGELSERNE

Kommissionen er eneansvarlig for evalueringen og godkendelsen af de endelige rapporter om pilotundersøgelserne, men resultaterne deles med de nationale statistiske kontorer i andre medlemsstater og EFTA-landene og med Den Europæiske Centralbank, som er den primære bruger af HICP. Pilotundersøgelserne fremlægges på workshopper, både når undersøgelserne pågår, og når de er afsluttet. De endelige rapporter formidles til ovennævnte institutioner via onlineapplikationen CIRCABC (Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens).

Denne informationsformidling giver alle nationale statistiske kontorer mulighed for at få indblik i andres erfaringer og lære af dem. Resultaterne af pilotundersøgelserne drøftes også blandt fagfæller, hvilket hjælper dem til at udforme en bedste praksis. Dette afføder en fælles forståelse og fælles tilgange, hvilket er afgørende for løbende at forbedre sammenligneligheden af de harmoniserede indekser.

Pilotundersøgelserne, der blev iværksat i 2016 og 2017, har ført til, at et større antal lande anvender stregkodedata og/eller web-harvesting som datakilder for HICP. Antallet af varegrupper, der er omfattet af disse nye datakilder, er ligeledes støt stigende.

I øjeblikket anvender 10 medlemsstater og alle tre EFTA-lande i et vist omfang stregkodedata som datakilde for deres HICP. Derudover viste en undersøgelse, der blev gennemført i begyndelsen af 2020 blandt de nationale statistiske kontorer, at 15 medlemsstater og to EFTA-lande på nuværende tidspunkt i forskellig grad anvender web-harvesting i forbindelse med udarbejdelsen af deres HICP.

De største fordele ved de nye datakilder er muligheden for at øge stikprøvernes dækning og repræsentativitet sammenlignet med traditionel "manuel" prisindsamling i butikkerne, hvilket fører til mere pålidelig måling af prisændringer. Samtidig er de nye datakilder generelt billigere end traditionelle metoder til prisindsamling.

Stigningen i anvendelsen af nye datakilder skyldes ikke kun de EU-finansierede pilotundersøgelser, idet mange lande selv har finansieret det nødvendige test- og udviklingsarbejde, der har udført. Ikke desto mindre bidrog pilotundersøgelserne betydeligt til de fremskridt, der blev gjort med hensyn til anvendelsen af nye datakilder for HICP.

Det er mindre ligetil at vurdere projekternes bidrag til at forbedre sammenligneligheden (målsætning E i 2016 og målsætning 2 og 3 i 2017). Resultaterne af de fleste projekter (f.eks. forbedrede prøveudtagnings- og kvalitetsjusteringsprocedurer) er imidlertid blevet eller vil blive gennemført i HICP og vil dermed forbedre kvaliteten af HICP i de pågældende lande. Projekterne har også bidraget til den fælles pulje af kundskab om og erfaring med prøveudtagnings- og kvalitetsjusteringsprocedurer, så de generelt fremmer harmonisering. Resultaterne vil f.eks. blive anvendt til at udvikle bedre vejledning og anbefalinger vedrørende disse procedurer, herunder ajourføring af HCPI-metodemanualen[7], og kan i sidste ende føre til gennemførelsesretsakter i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4, i forordning (EU) 2016/792.

4. KONKLUSIONER

Evalueringen af resultaterne af de pilotundersøgelserne, der blev finansieret over Unionens budget i 2016 og 2017, som fremlægges i denne rapport, viser, at de har bidraget væsentligt til udviklingen og anvendelsen af nye datakilder i HICP. Desuden har flere medlemsstater og EFTA-lande været i stand til at forbedre deres metodiske tilgang og derved bidrage til at tilvejebringe fælles viden om disse spørgsmål. Navnlig vil brugen af nye datakilder forbedre kvaliteten af HICP og samtidig nedbringe produktionsomkostningerne.

Kommissionen anser pilotundersøgelserne for at være et vigtigt instrument til løbende at forbedre de harmoniserede indekser og har derfor til hensigt at fortsætte finansieringen af dem.

7 Se https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/9479325/KS-GQ-17-015-EN-N.pdf/d5e63427-c588-479f-9b19-f4b4d698f2a2.